

ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫГ ХӨХИҮЛЭН ДЭМЖИХ, ХАРИЛЦАН
ХАМГААЛАХ ТУХАЙ МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР
ИЗРАИЛЬ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР
ХООРОНДЫН ХЭЛЭЛЦЭЭР

Монгол Улсын Засгийн газар, Израиль Улсын Засгийн газар (цаашид “Хэлэлцэн тохирогч Талууд” гэнэ),

Хоёр орны харилцан ашигтай эдийн засгийн хамтын ажиллагааг эрчимжүүлэх хүсэл эрмэлзлэлтэй байж;

Хэлэлцэн тохирогч нөгөө Талын нутаг дэвсгэр дээр Хэлэлцэн тохирогч аль нэг Талын хөрөнгө оруулагч илүү их хэмжээний хөрөнгө оруулалт хийх тааламжтай нөхцлийг бий болгохыг эрмэлзэн төлөвлөж; мөн

Энэхүү Хэлэлцээр дээр үндэслэн хөрөнгө оруулалтыг харилцан хөхиүлэн дэмжих ба хамгаалах нь хувийн бизнесийн санаачлагыг хөгжүүлэхэд түлхэц болж хоёр орны хөгжил цэцэглэлтийг нэмэгдүүлнэ гэдгийг хүлээн зөвшөөрч;

Дор дурдсан зүйлийг хэлэлцэн тохиролцов. Үүнд:

Нэгдүгээр зүйл

Нэр томъёо

Энэхүү Хэлэлцээрийн зорилгоор:

1. “Хөрөнгө оруулалт” гэсэн нэр томъёо нутаг дэвсгэр дээр нь хөрөнгө оруулалт хийсэн Хэлэлцэн тохирогч Талын хууль тогтоомжийн дагуу дараах зүйлийг оруулан харин түүгээр хязгаарлагдахгүйгээр хэрэгжүүлж буй аливаа төрлийн хөрөнгийг хамрана.

(а) хөдлөх ба үл хөдлөх хөрөнгө мөн бүх төрлийн хөрөнгөтэй холбоотой бусад аливаа эрх;

(б) хөрөнгө, хувьцаа, бонд, өрийн бичиг болон компанийд оруулсан хөрөнгийн бусад хэлбэрээс үүдэх эрх;

(в) мөнгө, компанийн нэр, бусад хөрөнгө болон эдийн засгийн үнэлэмж бүхий үйл ажиллагаанд тавих нэхэмжлэл;

(г) патент, барааны тэмдэг, географийн тэмдэглэл, аж үйлдвэрийн дизайн, техникийн процесс, зохиогчийн эрхийг оруулан оюуны өмчийн эрхүүд, бизнесийн хаалттай мэдээлэл, худалдааны нууц, ноу-хау, харьяалах тойргийн топографи, ургамал, мал аж ахуйн салбарын холбогдох эрх;

(д) байгалийн нөөцийн эрэл хайгуул хийх, боловсруулах, олборлох буюу ашиглах талаарх түрээсийг оруулан хууль тогтоомж буюу гэрээгээр олгосон бизнесийн түрээс;

2. Нутаг дэвсгэрт нь хөрөнгө оруулалт хийгдсэн Хэлэлцэн тохирогч Талыг Хүлээн авагч Хэлэлцэн тохирогч Тал, уг хөрөнгө оруулалтын хувьд нөгөө Хэлэлцэн тохирогч Талыг Эзэмшигч Хэлэлцэн тохирогч Тал гэж тус тус нэрлэнэ.

3. "Орлого" гэсэн нэр томъёо нь ногдол ашиг, ашиг, хөрөнгө оруулалтыг бүрэн буюу хэсэгчилэн устгаснаас олсон хөрөнгө мөнгө, хүү, хөрөнгийн өсөлт, төлбөр буюу хураамжийг оруулан харин түүгээр хязгаарлагдахгүйгээр хөрөнгө оруулалтаас олсон хөрөнгө мөнгийг хамрана.

4. Энэхүү хэлэлцээрийн хөрөнгө оруулалттай холбогдох заалтууд нь хөрөнгө оруулалтаас олсон орлогыг Хүлээн авагч Хэлэлцэн тохирогч Талын хууль тогтоомжийн дагуу эргүүлэн хөрөнгө оруулахад хамаарах бөгөөд анхны хөрөнгө оруулалтад олгож байсан нөхцлийг мөн эдлэнэ. Хүлээн авагч Хэлэлцэн тохирогч Талын хууль тогтоомжийн дагуу хөрөнгө оруулалт болон дахин хөрөнгө оруулалтын хөрөнгийн хэлбэрт өөрчлөлт орох нь энэхүү Хэлэлцээрийн утга санааны дагуух хөрөнгө оруулалтын шинж чанарт нөлөөлөхгүй.

5. "Хөрөнгө оруулагч" гэсэн нэр томъёо дараах зүйлийг хамрана:

(а) (1) Монгол улсын хувьд: Израиль Улсын иргэн бус, Израильд байнга оршин суугч бус Монгол Улсын иргэн хувь хүн,

(2) Израиль Улсын хувьд: Монгол Улсын иргэн бус Израиль Улсын иргэн буюу байнга оршин суугч хувь хүн,

(б) корпораци, пүүс, холбоо буюу нөхөрлөл зэрэг хуулийн этгээд; чингэхдээ:

(1) Эзэмшигч Хэлэлцэн тохирогч Талын хууль тогтоомжийн дагуу бүртгэгдэж байгуулагдсан; эсвэл,

(2) Эзэмшигч Хэлэлцэн тохирогч Талын иргэн буюу байнга оршин суугчийн шууд буюу шууд бус хяналтад байдаг бөгөөд дор дурдсан нөхцлийн аль нэгийг хангасан:

(i) бүртгэгдсэн албан байр, удирдлагын төв буюу бодит үйл ажиллагааны удирдлага нь Хэлэлцэн тохирогч аль нэг Талын нутаг дэвсгэрт байрладаг;

(ii) Хэлэлцэн тохирогч аль нэг Талын нутаг дэвсгэрт эдийн засгийн үйл ажиллагааных нь ихэнх хувь нь явагддаг;

(iii) Хүлээн авагч Хэлэлцэн тохирогч Талын хуулийн дагуу бүртгэгдэж байгуулагдсан.

6. "Нутаг дэвсгэр" гэсэн нэр томъёо нь

(а) Монгол Улсын хувьд олон улсын эрх зүйн дагуу Монгол Улсын бүрэн эрхт байдал, шүүн таслах эрх мэдэл үйлчлэх Монгол Улсын нутаг дэвсгэр,

(б) Израиль Улсын хувьд олон улсын эрх зүйн дагуу Израиль Улсын бүрэн эрхт байдал, шүүн таслах эрх мэдэл үйлчлэх нутгийн ус, эх газрын хормой, эдийн засгийн онцгой бүсийг оруулсан Израиль Улсын нутаг дэвсгэрийг хэлнэ.

7. "Чөлөөтэй хэрэглэгдэх валют" гэсэн нэр томъёо нь Олон улсын валютын сангийн хэлэлцээрийн болон түүний нэмэлтийн заалтуудын дагуу чөлөөтэй хэрэглэгдэх валют гэж Олон улсын валютын сангаас тодорхойлсоны дагуу хэлнэ.

Хоёрдугаар зүйл

Хөрөнгө оруулалтыг хөхүүлэн дэмжих ба хамгаалах

1. Хэлэлцэн тохирогч Тал бүр нь өөрийн нутаг дэвсгэр дээр Хэлэлцэн тохирогч нөгөө Талын хөрөнгө оруулагчдад хөрөнгө оруулалт хийх тааламжтай нөхцлийг дэмжин бий болгож, өөрийн хууль тогтоомжийн дагуу болон түүгээр олгосон эрх мэдлийг хэрэгжүүлэх эрхийнхээ дагуу ийм хөрөнгө оруулалтыг зөвшөөрнө.

2. Хэлэлцэн тохирогч аль нэг Талын хөрөнгө оруулагчдын хийсэн хөрөнгө оруулалтад энэхүү Хэлэлцээрийн заалтын дагуу шударга хандаж, Хэлэлцэн тохирогч нөгөө Талын нутаг дэвсгэр дээр бүрэн хамгаалж, аюулгүй байдлыг нь хангана. Хэлэлцэн тохирогч аль ч Тал өөрийн нутаг дэвсгэр дээр Хэлэлцэн тохирогч нөгөө Талын хөрөнгө оруулагчдын хийсэн хөрөнгө оруулалтын удирдлага, хадгалалт, ашиглалт, болон захиран зарцуулахад нь үндэслэлгүй буюу ялгаварлан үзэх ямар нэг арга хэмжээ авч хохирол учруулахгүй.

Гуравдугаар зүйл

Үндэстний нэн тааламжтай болон үндэсний нөхцөл

1. Хэлэлцэн тохирогч аль ч Тал өөрийн нутаг дэвсгэр дээр Хэлэлцэн тохирогч нөгөө Талын хөрөнгө оруулалт буюу хөрөнгө оруулалтын орлогыг өөрийн хөрөнгө оруулагчдын хийсэн хөрөнгө оруулалт буюу орлого, эсвэл гуравдагч орны хөрөнгө оруулагчийн хийсэн хөрөнгө оруулалт буюу орлогод олгох нөхцлөөс дутуу тааламжтай нөхцөлд хамруулахгүй.

2. Хэлэлцэн тохирогч аль ч Тал өөрийн нутаг дэвсгэр дээр Хэлэлцэн тохирогч нөгөө Талын хөрөнгө оруулагчдыг тэдгээрийн хөрөнгө оруулалтын удирдлага, хадгалалт, ашиглалт болон захиран зарцуулахад нь өөрийн хөрөнгө

оруулагчдад буюу гуравдагч орны хөрөнгө оруулагчдад олгох нөхцлөөс дутуу тааламжтай нөхцөлд хамруулахгүй.

3. Энэхүү зүйлийн 1, 2 дахь заалтыг оролцуулан энэхүү Хэлэлцээр нь Хэлэлцэн тохирогч Талын хууль тогтоомжийн дагуу эсвэл түүгээр олгосон эрх мэдлийн хүрээнд дотоодын хөрөнгө оруулагч, түүний хөрөнгө оруулалт болон орлогод олгож буй тусгай ялгавартай нөхцлийг хөндөхгүй. Гэхдээ Хэлэлцэн тохирогч аль ч Тал энэхүү Хэлэлцээрийн 5 – 7 дугаар зүйлийн заалтуудыг зөрчихгүй.

Дөрөвдүгээр зүйл

Алдагдлыг нөхөн төлөх

1. Хэлэлцэн тохирогч аль нэг Талын хөрөнгө оруулагчдын Хэлэлцэн тохирогч нөгөө Талын нутаг дэвсгэрт оруулсан хөрөнгө оруулалт нь Хүлээн авагч Хэлэлцэн тохирогч Талын нутаг дэвсгэр дээр дайн буюу зэвсэгт мөргөлдөөн, хувьсгал, үндэсний онц байдал, бослого, үймээн буюу ийм бусад үйл ажиллагааны улмаас алдагдалд орсон тохиолдолд буцааж олгох, нөхөн төлбөр хийх буюу бусад зохицуулалтыг Хүлээн авагч Хэлэлцэн тохирогч Тал нь өөрийн хөрөнгө оруулагч буюу гуравдагч орны хөрөнгө оруулагчдад олгох нөхцлөөс дутуугүй тааламжтай нөхцлөөр олгоно. Холбогдох төлбөр нь чөлөөтэй шилжүүлэгдэнэ.

2. Энэ зүйлийн 1-р хэсэгт заасан зүйлийг хөндөхгүйгээр Хэлэлцэн тохирогч нэг Талын хөрөнгө оруулагч Хэлэлцэн тохирогч нөгөө Талын нутаг дэвсгэр дээр дараах явдлаас үүдэн алдагдалд орсон бол буцаан олгох эсвэл зохих нөхөн төлбөр авна.Үүнд:

- а) түүний цэрэг буюу эрх бүхий байгууллагаас өмчийг нь хураах,
- б) зэвсэгт үйл ажиллагааны улмаас буюу нөхцөл байдлын шаардлагаас бус түүний цэрэг буюу эрх бүхий байгууллагаас өмчийг нь эвдэн сүйтгэх.

Холбогдох төлбөр нь чөлөөтэй шилжүүлэгдэнэ.

Тавдугаар зүйл

Албадан хураах

1. Тухайн Хэлэлцэн тохирогч Талын нутаг дэвсгэр дээр түүний дотоодын шаардлагатай холбогдолтой нийтийн зорилгоос бөгөөд ялгаварлан үзэхгүй үндсэн дээр, даруй, тэнцүү ба үр ашигтай нөхөн төлбөр хийснээс бусад тохиолдолд Хэлэлцэн тохирогч нөгөө Талын хөрөнгө оруулагчдын хөрөнгө оруулалтыг улсын өмч болгох, албадан хураах буюу улсын өмч болгох, албадан хураахтай адил үр дагавартай арга хэмжээ (цаашид "албадан хураах" гэх)-нд хамруулахгүй.

Ийм нөхөн төлбөрийн хэмжээ нь албадан хураах эсвэл төлөвлөсөн албадан хураах тухай мэдээлэл олон нийтэд хүрэхээс өмнөх (аль нь түрүүнд байхаас хамааран) албадан хураасан хөрөнгө оруулалтын зах зээлийн үнэтэй тэнцүү

байж, тухайн Хэлэлцэн тохирогч тохирогч Талын хууль тогтоомжийн дагуу заасан төлбөр хийх өдөр хүртэлх зохих хүүг оролцуулан, даруй төлөгдөх бөгөөд чөлөөтэй шилжүүлэгдэнэ.

Албадан хурааж буй Хэлэлцэн тохирогч Талын хууль тогтоомжийн дагуу тохирогч хөрөнгө оруулагч нь тухайн Хэлэлцэн тохирогч Талын шүүхийн буюу бусад бие даасан эрх бүхий байгууллагаар энэхүү хэсэгт заасан зарчмын дагуу албадан хураалтын хуулийн үндэслэл болон өөрийн хөрөнгө оруулалтын үнэлгээг даруй шалгуулах эрхтэй.

2. Гэхдээ, оюуны өмчийн эрхийн хувьд Хэлэлцэн тохирогч Талууд Оюуны өмчийн эрхийн худалдаатай холбогдсон асуудлын тухай "ХХОӨХ" (1994) Хэлэлцээрт дурдсан зарчмуудын дагуу нэгэнт зөвшөөрөгдсөн оюуны өмчийн эрхийг зөвшөөрөлгүй хэрэглэж болно.

Зургадугаар зүйл

Хөрөнгө ба орлогыг буцаан гаргах

Хэлэлцэн тохирогч Тал бүр хөрөнгө оруулалтын хувьд Хэлэлцэн тохирогч нөгөө Талын хөрөнгө оруулагчдад өөрийн хөрөнгө оруулалт ба орлогыг дараах нөхцлийн дагуу саадгүй шилжүүлэх баталгаа гаргана:

1. Шилжүүлгийг анх хөрөнгө оруулалт хийсэн чөлөөтэй хэрэглэгдэх валют буюу хөрөнгө оруулагч ба Хүлээн авагч Хэлэлцэн тохирогч Талын тохиролцсон чөлөөтэй хэрэглэгдэх валютаар даруй хийх бөгөөд хөрөнгө оруулагч нь санхүүгийн бүх үүргээ биелүүлсэн байна.
2. Хөрөнгө оруулагч өөрөөр зөвшөөрөгүй бол шилжүүлэг хийгдэж буй солилцооны ханшаар шилжүүлгийг хүчин төгөлдөр үйлчилж буй гадаад валютын хууль тогтоомжийн дагуу хийнэ.
3. Гэхдээ,

(а)Хэлэлцэн тохирогч Тал төлбөрийн хүндрэлээс болж алдагдал баланстай, эсвэл, валют солилцооны ханшын бодлого, мөнгөний бодлогоо хэрэгжүүлэхэд үлэмж хүндрэлтэй, эсвэл, эдгээрээс үүдэн аюулд өртөхөөр байвал уг Хэлэлцэн тохирогч Тал ТТЕХ-ын ерөнхий хэлэлцээрийн хүрээн дэх нөхцлүүд, Олон улсын валютын сангийн дүрмийн 8, 14 дүгээр зүйлийн дагуу нөхцөл байдлыг сайжруулахад шаардлагатай хязгаарлах арга хэмжээг бараас хэтрэхгүй хугацаанд авч болно. Хэлэлцэн тохирогч Тал Хэлэлцэн тохирогч нөгөө Талдаа авсан арга хэмжээ болон тэдгээрийн дуусах хугацааг аль болох эрт мэдэгдэнэ.

(б) Эдгээр арга хэмжээг адил тэгш, үл ялгavarлах, шудрага байх зарчмын дагуу хэрэгжүүлнэ.

ЧАХАР

Долдугаар зүйл

Жич

1. Хэлэлцэн тохирогч Тал бүр өөрийн аюулгүй байдлын чухал сонирхолыг хамгаалах, хадгалах үүднээс шаардлагатай арга хэмжээнүүдийг авч хэрэгжүүлж болно. Энэхүү Хэлэлцээрийн заалтуудаас ухрах явдлыг багасгах үүднээс эдгээр арга хэмжээнүүдийг шудрага, үл ялгаварлах зарчмын үндсэн дээр хэрэгжүүлнэ.
2. Хэлэлцэн тохирогч аль нэг Тал буюу аль нэг гуравдагч талд олгох дутуугүй тааламжтай нөхцлийн талаарх энэхүү Хэлэлцээрийн заалтуудыг Хэлэлцэн тохирогч нэг Тал нь нөгөө Талын хөрөнгө оруулагчдад дараах зүйлээс урган гарах нөхцөл, давуу тал буюу давуу эрхийг олгох үүрэгтэй болно хэмээн ойлгохгүй.
  - а) бүрнээр буюу хэсэгчилэн татвартай холбогдолтой олон улсын гэрээ буюу арга хэмжээ эсвэл бүрнээр буюу хэсэгчилэн татвартай холбогдолтой дотоодын хууль тогтоомж,
  - б) байгуулагдсан буюу ирээдүйд байгуулагдах гаалийн холбоо, Талууд оролцогч эсвэл оролцогч нь болж болох ТТЕХ-ын хэлэлцээрийн 24 дүгээр зүйлийн дагуу “Чөлөөт худалдааны хэлэлцээр” гэсэн утгын хүрээнд байгуулсан эсвэл байгуулагдах чөлөөт худалдааны бүсийн тухай болон үүнтэй төстэй олон улсын хэлэлцээр,
  - в) Оюуны өмчийн тухай байгуулсан эсвэл байгуулагдах хоёр болон олон талт хэлэлцээр,
  - г) 2003 оны 7 дугаар сарын 1-ний өдрөөс өмнө Хэлэлцэн тохирогч Талууд болон гуравдагч орны хооронд байгуулсан хэлэлцээрүүд.

Наймдугаар зүйл

Хэлэлцэн тохирогч Тал ба хөрөнгө оруулагч нарын хоорондын хөрөнгө оруулалтын маргааныг шийдвэрлэх

1. Хэлэлцэн тохирогч нэг Талын хөрөнгө оруулагч ба Хэлэлцэн тохирогч нөгөө Талын хоорондын хөрөнгө оруулалтын маргааныг хэлэлцээний замаар шийдвэрлэнэ.
2. Энэхүү зүйлийн 1 дэх заалтад дурдсан маргааныг бичгээр мэдэгдсэнээс хойш 6 сарын дотор шийдвэрлэж чадахгүй бол хөрөнгө оруулагчийн хүсэлтээр маргааныг дараах байгууллагуудаар шийдвэрлүүлнэ:
  - (а) Хүлээн авагч Хэлэлцэн тохирогч Талын эрх бүхий шүүхээр, буюу

(б) эвлэрэн тохиролцох замаар, эсвэл, ийнхүү тохиролцох замыг сонгоогүй, эсвэл аль нэг тал нь эвлэрэн тохиролцох нь үр дүнгүй гэж үзвэл, эсвэл,

(в) Хөрөнгө оруулалтын талаарх маргааныг шийдвэрлэх олон улсын төв (ХОМШОУТ) эсвэл Хэлэлцэн тохирогч Талууд оролцогч нь болох 1965 оны 3 дугаар сарын 18-ны өдөр Вашингтон хотноо гарын үсэг зурахад нээлттэй болсон Улс ба бусад улсын иргэдийн хоорондын хөрөнгө оруулалтын маргааныг шийдвэрлэх тухай Конвенцийн дагуу байгуулагдсан арбитрын шүүхээр, эсвэл,

(г) Хэлэлцэн тохирогч аль нэг Тал нь (ХОМШОУТ) Конвенцийн оролцогч байх тохиолдолд (ХОМШОУТ)-ийн Нэмэлт журмын дагуу байгуулагдах арбитрын шүүхээр, эсвэл,

(д) НҮБ-ын Олон улсын худалдааны эрх зүйн комисс (ЮНСИТРАЛ)-ын Арбитрын шүүхийн журмын дагуу байгуулагдах түр хугацааны арбитрын шүүхээр. Өөрөөр тохиролцоогүй бол Арбитрын шүүхийн даргыг сонгосоноос хойш 6 сарын дотор бүх хүсэлт, мэдүүлгийг авч дуусгах, сүүлчийн хүсэлт болон мэдүүлгийг авсанаас хойш (аль нь сүүлчийнх байхаас хамааран) 2 сарын дотор арбитрын шүүгчид үндэслэл бүхий шийдвэрийг бичгээр гаргана.

3. Хэлэлцэн тохирогч Талууд маргааныг энэхүү зүйлийн заалтын дагуу олон улсын арбитрын шүүхэд шилжүүлэхээ ямар нэг нөхцөлгүйгээр зөвшөөрч байна. Энэхүү зөвшөөрөл болон маргалдагч хөрөнгө оруулагчийн арбитрын шүүхэд гаргаж буй хүсэлт, шаардлага нь дараах шаардлагыг хангасан байна:

(а) талуудын бичгээр өгөх зөвшөөрлийн тухайд (ХОМШОУТ) Конвенцийн 2-р хэсэг болон Нэмэлт журам,

(б) бичгээр хийсэн тохиролцооны тухайд НҮБ-ын Гадаадын арбитрын шийдвэрийг хүлээн зөвшөөрөх, хүчин төгөлдөр болгох тухай (Нью Йоркийн) 1958 оны Конвенцийн 2-р зүйл,

4. Өөрөөр тохиролцоогүй бол үндэсний шүүхэд маргааныг шийдвэрлүүлэхээр хүсэлт гаргасан хөрөнгө оруулагч уг шүүх маргааны асуудлаар шийдвэр гаргахгүй удсан тохиолдолд энэхүү зүйлийн 2 дахь хэсэгт заасан арбитрын шүүхэд хандаж болно.

5. Арбитрийн шүүхийн бүх шийдвэр нь эцсийн бөгөөд зайлшгүй биелэгдэнэ. Хэлэлцэн тохирогч Талууд уг шийдвэрийг өөрийн нутаг дэвсгэрт хүчин төгөлдөр болгож, шийдвэрийн заалтуудыг даруй хэрэгжүүлнэ.

Есдүгээр зүйл

Хэлэлцэн тохирогч Талуудын хоорондын маргаан

1. Энэхүү Хэлэлцээрийг тайлбарлах буюу хэрэглэх талаар Хэлэлцэн тохирогч Талуудын хоорондын маргааныг дипломат шугамаар шийдвэрлэнэ. Үүнд

эвлэлдэн тохиролцох, эсвэл Хэлэлцэн тохирогч Талууд хүсвэл Хэлэлцэн тохирогч Талуудын төлөөллийг оролцуулсан хоёр талын комиссоор шийдвэрлүүлэхийг хамруулна.

2. Энэхүү зүйлийн 1 дэх заалтад дурдсан маргааныг мэдэгдсэнээс хойш 6 сарын дотор Хэлэлцэн тохирогч Талуудын хооронд шийдвэрлэх боломжгүй байвал, маргааныг Хэлэлцэн тохирогч аль нэг Талын хүсэлтээр арбитрын шүүхэд оруулна.

3. Арбитрын ийм шүүхийг тухайн хэрэг бүрийн хувьд дараах арга замаар байгуулна: Арбитрын шүүхийн талаар хүсэлт авснаас хойш 2 сарын дотор Хэлэлцэн тохирогч Тал бүр арбитрын шүүхийн нэг гишүүнийг томилно. Энэ хоёр гишүүн нь Хэлэлцэн тохирогч хоёр Тал зөвшөөрснөөр шүүхийн даргаар томиглогдох гуравдагч орны иргэнийг сонгоно. Даргыг бусад хоёр гишүүн томилогдоноос хойш 2 сарын дотор томилно.

4. Энэхүү зүйлийн 3 дахь заалтад дурдсан хугацаанд шаардлагатай томилолт хийгдээгүй тохиолдолд Хэлэлцэн тохирогч аль нэг Тал нь аль нэг өөр тохиролцоо байхгүй нөхцөлд шаардлагатай томилолт хийлгэхээр Гааг дахь Арбитрын байнгын шүүх (цаашид “АБШ” гэх)-ийн Ерөнхий нарийн бичгийн даргыг урьж болно. АБШ-ийн Ерөнхий нарийн бичгийн дарга нь Хэлэлцэн тохирогч аль нэг Талын иргэн мөн буюу өөр шалтгаанаар уг үүргийг биелүүлэх боломжгүй тохиолдолд, Хэлэлцэн тохирогч аль нэг Талын иргэн бус АБШ-ийн Ерөнхий нарийн бичгийн даргын орлогчийг урьж шаардлагатай томилолтыг хийлгэнэ.

5. Өөрөөр тохиролцоогүй бол арбитрын шүүх нь НҮБ-ын Олон улсын худалдааны эрх зүйн (ЮНСИТРАЛ)-ын Арбитрын шүүхийн журмын дагуу байгуулагдана. Өөрөөр тохиролцоогүй бол Арбитрын шүүхийн даргыг сонгосоноос хойш 6 сарын дотор бүх хүсэлт, мэдүүлгийг авч дуусгах, сүүлчийн хүсэлт болон мэдүүлгийг авсанаас хойш (аль нь сүүлчийнх байхаас хамааран) 2 сарын дотор арбитрын шүүгчид үндэслэл бүхий шийдвэрийг бичгээр гаргана.

6. Арбитрын шүүх олонхийн саналаар шийдвэрээ гаргана. Энэ шийдвэрийг Хэлэлцэн тохирогч Талууд зайлшгүй биелүүлэх учиртай.

7. Хэлэлцэн тохирогч Тал бүр шүүхийн өөрийн гишүүний ба түүний арбитрын шүүхийн үйл ажиллагаан дахь төлөөлөлтэй холбогдолтой зардлыг хариуцана. Даргын зардал ба үлдэгдэл зардлыг Хэлэлцэн тохирогч Талууд тэнцүү хэсгээр хариуцна.

Аравдугаар зүйл

Эрх, үүрэг шилжүүлэх

1. Эзэмшигч Хэлэлцэн тохирогч Тал буюу түүний эрх бүхий байгууллага (цаашид “Нэг дэх Хэлэлцэн тохирогч Тал” гэх) Хүлээн авагч Хэлэлцэн тохирогч Талын нутаг дэвсгэр дээр хийсэн хөрөнгө оруулалтын талаар нөхөн

төлбөр хийсэн тохиолдолд, Хүлээн авагч Хэлэлцэн тохирогч Тал дараах зүйлийг хүлээн зөвшөөрнө:

а) нөхөн төлбөр хийх болсон Талын бүх эрх болон нэхэмжлэлийг хууль тогтоомж буюу хуулийн хэлцлийн дагуу Нэг дэх Хэлэлцэн тохирогч Талд шилжүүлэх, ба

б) эрх үүргийг шилжүүлсний үр дүнд Нэг дэх Хэлэлцэн тохирогч тал нөхөн төлбөр хийх болсон талтай ижил хэмжээнд тийм эрх эдэлж, тийм нэхэмжлэлийг хэрэгжүүлж, хөрөнгө оруулалттай холбогдолтой үүргийг хүлээнэ гэдгийг.

2. Бүх нөхцөлд Нэг дэх Хэлэлцэн тохирогч тал нь тухайн хөрөнгө оруулалт болон түүний холбогдох орлогын хувьд нөхөн төлбөр хийх болсон тал болж энэхүү Хэлэлцээрийн дагуу эдлэх байсан эрхийг эдлэнэ. Үүнд:

а) шилжүүлсний үр дүнд хүлээж авсан эрх, нэхэмжлэл ба үүргийн хувьд ижил нөхцлөөр хангуулах, ба

б) тийм эрх, нэхэмжлэлийн дагуу аливаа төлбөр авах.

3. Хөрөнгө оруулалтын маргаантай холбогдох шүүхийн ажиллагааны үеэр даатгал болон баталгаат гэрээний дагуу хохирлыг бүхэлд нь буюу хэсэгчилэн буцаан олгосон, нөхөн төлбөр хийгдсэн зэргээр шалтаглан Талууд өөрийгөө хамгаалах, сөрөг нэхэмжлэл тавьсан мэдэгдэл гаргахгүй.

Арваннэгдүгээр зүйл

Бусад дүрэм, журмыг хэрэглэх

Энэхүү Хэлэлцээрийн нэмэлт болох Хэлэлцэн тохирогч аль нэг Талын хууль тогтоомжийн заалт өсвэл Хэлэлцэн тохирогч Талуудын хооронд олон улсын эрх зүйн дагуу байгаа өсвэл бий болох үүрэг нь энэхүү Хэлэлцээрээр олгосон Хэлэлцэн тохирогч нэг Талын хөрөнгө оруулагчдын хөрөнгө оруулалтад хандах нөхцлөөс илүү тааламжтай нөхцлийг олгосон нийтлэг буюу тодорхой дүрэм, журмыг агуулсан тохиолдолд энэхүү Хэлэлцээрээс илүү тааламжтай заасан хэмжээгээр хэрэглэнэ.

Арван хоёрдугаар зүйл

Хэлэлцээрийг хэрэглэх

Энэхүү Хэлэлцээрийн заалтуудыг энэхүү Хэлэлцээр хүчин төгөлдөр болсоноос хойш буюу хүчин төгөлдөр болохоос өмнө хийсэн хөрөнгө оруулалтын хувьд хэрэглэх бөгөөд харин энэхүү Хэлэлцээр хүчин төгөлдөр болохоос өмнө үссэн маргаантай хөрөнгө оруулалтад хэрэглэхгүй.

Арван гуравдугаар зүйл

Хүчин төгөлдөр болох

Энэхүү Хэлэлцээр хүчин төгөлдөр болоход шаардагдах тухайн талын дотоодын эрх зүйн үйл ажиллагаа хийгдсэн талаар Хэлэлцэн тохирогч аль нэг Тал бичгээр дипломат сувгаар дамжуулан Хэлэлцэн тохирогч нөгөө Талд мэдэгдэнэ. Хэлэлцээр сүүлчийн мэдэгдлийг хийсэн өдрөөс хүчин төгөлдөр болно.

Арвандөрөвдүгээр зүйл

Хүчин төгөлдөр байх, цуцлах

Энэхүү Хэлэлцээр 10 жилийн хугацаанд хүчин төгөлдөр байна. Түүний дараа Хэлэлцэн тохирогч аль нэг Тал нь цуцлах тухай мэдэгдлийг нөгөө талд дипломат шугамаар, бичгээр өгсөний дараа арван хоёр (12) сарын хугацаа дуустал хүчин төгөлдөр хэвээр үлдэнэ. Энэхүү Хэлэлцээр хүчин төгөлдөр байх хугацаанд хийсэн хөрөнгө оруулалтын хувьд Хэлэлцээрийн заалтууд нь ийм хөрөнгө оруулалтын хувьд цуцласнаас хойш арван (10) жилийн дараа хүчин төгөлдөр үргэжлэх бөгөөд цуцласнаас хойш олон улсын эрх зүйн нийтлэг дүрэм, журмыг хэрэглэхэд нөлөөлөхгүй.

Дээр дурдсаныг нотлон дор гарын үсэг зурагсад нь холбогдох Засгийн газраасаа зохих ёсоор эрх олгосны дагуу энэхүү Хэлэлцээрт гарын үсэг зурав.

Хэлэлцээрийг 2003 оны 11 сарын 25-ны өдөр буюу түүнтэй зохицох 5764 оны 11 сарын 30-ны өдөр монгол, хебру, англи хэлээр тус бүр хоёр эх хувь үйлдсэн бөгөөд эх бичвэрүүд нь адил хүчинтэй байна.

Тайлбарлахад зөрүү гарвал англи хэлээрх эх бичвэрийг баримтална

МОНГОЛ УЛСЫН
ЗАСГИЙН ГАЗРЫГ
ТӨЛӨӨЛЖ

ИЗРАИЛЬ УЛСЫН
ЗАСГИЙН ГАЗРЫГ
ТӨЛӨӨЛЖ

